ماهنامه تحلیلی انرژی (۵) دوره یازدهم

(چشم‌انداز وضعیت انرژی

روسیه، چین و عراق در سال ۲۰۲۱)

کد موضوعی: ۳۱۰
شماره مسلسل: ۱۷۴۲۳
اسفندماه ۱۳۹۹

معاونت پژوهش‌های تولیدی و زیربنایی
دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

به نام خدا

فهرست مطالب

خلاصه مدیریتی ۱
۱. چشم‌انداز تحریم های ایالات متحده علیه روسیه؛ در دوره بایدن: با تأکید بر انرژی ایران ۲
۲. چشم‌انداز اجرای پروژه یک کمربند و یک جاده در دوران کرونا ۹
۳. بررسی رویکرد عراق در توافق اخیر اوپک پلاس ۱۶
منابع و مآخذ ۲۲

ماهنامه تحلیلی انرژی (۵)دوره‌یازدهم
(چشم‌انداز وضعیت انرژی روسیه، چین و عراق در سال ۲۰۲۱)

خلاصه مدیریتی

- عمده تولید آتی نفت روسیه در سه منطقه اصلی ذیل خواهد بود:

الف) سیبری شرقی با ذخیره احتمالی ۱۶۰ و اثبات شده ۱۶ میلیارد بشکه و برنامه ریزی تولید ۲/۵ میلیون بشکه در روز تا اواسط دهه ۲۰۲۰،

ب) منطقه قطبی به‌ویژه دریای کارا جنوبی با ذخیره احتمالی ۵۰ میلیارد بشکه،

ج) منابع نامتعارف نظیر سازند باژنف با ذخیره احتمالی ۷۵ میلیارد بشکه و برنامه‌ریزی تولید تا ۱/۵ میلیون بشکه در روز است.

- حذف برنامه ۵۵ میلیارد مترمکعب صادرات جدید گاز روسیه به اروپا در قالب خطوط لوله نورد استریم ۲ و ترک استریم در پرتو تحریم‌های جدید، فرصت بازار گاز اروپا را برای عرضه‌کنندگان احتمالی گاز نظیر ایران به‌ویژه در دوره بایدن که این کشور احتمالاً برخلاف ترامپ تمرکز کمتری برای عرضه ال‌ان جی آمریکا به اروپا خواهد داشت، بیشتر زنده نگه می‌دارد.
- از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۵ روند افزایش صادرات نفت روسیه به چین، از ۲۵۰ هزار بشکه به ۱/۲ میلیون بشکه در روز رسیده است.
- با توجه به محدودیت‌های تأمین مالی و مسائل داخلی چین برای صرف هزینه‌های بیماری کوید ۱۹، فعالیت پرداخت وام‌های طرح کمربند و جاده متوقف شده است اما

سرمایه‌گذاری‌های تجاری هدفمندتر می‌شوند. قراردادهای امضا شده در کشورهای میزبان طرح کمربند و جاده در شش ماه اول سال ۲۰۲۰ در حدود پنج درصد کاهش یافته اما در مدت مشابه در سال ۲۰۱۹ بیش از ۳۳ درصد رشد داشته است.

- عراق با عدم اجرای سطح تولید توافق شده نفت خود تلاش کرده تا بخشی از کاهش درآمد صادراتی را جبران کند که در این مورد نیز از طرف سایر تولیدکنندگان شدیداً تحت فشار قرار گرفته است.

۱. چشم‌انداز تحریم‌های ایالات متحده علیه روسیه در دوره بایدن: با تأکید بر انرژی ایران

۱-۱. مقدمه و بیان موضوع

به‌رغم امضای قانون مصوبه تحریمی کنگره آمریکا علیه روسیه مورخ ۲۰۱۷/۸/۲ در دولت ترامپ که عملاً در صورت عدم امضاء رئیس‌جمهور با تهدید تصویب قانون در سنا با حد نصاب بی‌اثرسازی وتوی رئیس‌جمهور همراه می‌شد، دولت ترامپ در مورد موضوعات محوری نظیر حقوق‌بشر، تحولات اوکراین و اتهامات دخالت روسیه در انتخابات آمریکا موضع‌گیری تهاجمی نداشت. اخیراً نیز اقدامات مربوط به اعمال تحریم علیه خط لوله نورداستریم-۲ نیز در ضمیمه مجوز دفاع ملی سال مالی ۲۰۲۱[1] (NDAA) اعمال شده‌اند. حتی بسیاری از دموکرات‌های منتقد دولت ترامپ معتقد بودند که این دولت، تحریم‌های آمریکا علیه روسیه در دولت اوباما به‌ویژه در بخش دستورهای اجرایی را، هرچند به‌دلیل گریز از اتهام تبانی ترامپ با پوتین لغو نکردند، اما در روند اجرای آن هم جدیتی نداشت.

1.The National Defense Authorization Act for Fiscal Year 2021 (NDAA)

حال با تغییرات جدید در سیاست داخلی آمریکا و به قدرت رسیدن بایدن، نه تنها ممکن است که تحریم‌های قبلی آمریکا به‌ویژه دستورهای اجرایی تحریمی دوره اوباما با جدیت بیشتری اعمال شوند، بلکه ممکن است، تحریم‌های جدیدتری نیز با توجه به موضوعات حقوق بشری، اتهامات مربوط به فعالیت‌های مخرب سایبری روسیه در آمریکا و تحولات مربوط به اوکراین اعمال گردد. در این یادداشت به بررسی و تحلیل احتمال افزایش کاربرد تحریم علیه روسیه در سیاست خارجی بایدن و اثرات احتمالی آن بر منافع انرژی ایران پرداخته شده است.

۲-۱. تحلیل و ارزیابی موضوع

۲-۲-۱. دسته‌بندی تحریم‌های آمریکا علیه روسیه

عمده تحریم‌های آمریکا علیه روسیه در قالب قوانین و دستورهای اجرایی در دوره اوباما صادر شده است هرچند مواردی نیز با تأکیدات کنگره در دولت ترامپ نهایتاً به تصویب رسید. از نظر موضوعی تحریم‌های آمریکا علیه روسیه به قرار ذیل است؛

الف) تحریم‌های آمریکا علیه روسیه مرتبط با تحولات اوکراین

در این تحریم‌ها به موازات عدم عقب‌نشینی روسیه از تهدید یکپارچگی اوکراین از ۶ مارس ۲۰۱۴ با دستور اجرایی ۱۳۶۶۰ آغاز شد و سپس متعاقب آن دستورهای اجرایی ۱۳۶۶۱، ۱۳۶۶۲ و ۱۳۶۸۵ همگی در سال ۲۰۱۴ صادر شدند. از نظر موضوعات انرژی، مهمترین دستور اجرایی، دستور اجرایی ۱۳۶۸۵ بود که تأمین مالی صادرات به روسیه و تأمین مالی مربوط به پروژه‌های توسعه اقتصادی در روسیه تعلیق شد. علاوه‌براین، صادرات کالا و خدمات (غیر از خدمات مالی) یا ارائه فناوری برای حمایت از اکتشاف، تولید در منابع قطبی و آب‌های عمیق، یا پروژه‌های منابع شیل که دارای پتانسیل تولید در

فدراسیون روسیه یا محدوده آب‌های دریایی مورد ادعای فدراسیون روسیه بودند و ۵ شرکت اصلی انرژی روسیه مرتبط با آن، ممنوع اعلام شد. قوانین تحریمی دیگری نیز علیه روسیه اعمال شده که تأمین مالی پروژه‌های انرژی جدید روسیه را نیز منع می‌کرد.

ب) تحریم‌های مرتبط با ادعای فعالیت‌های مخرب سایبری علیه ایالات متحده

در مورد تحریم‌های آمریکا علیه روسیه با اتهام فعالیت‌های مخرب سایبری، دستورهای اجرایی ۱۳۶۹۴ در سال ۲۰۱۵، دستور اجرایی ۱۳۷۵۷ در آخرین روزهای دولت اوباما در ۲۸ دسامبر ۲۰۱۶ و همچنین بخش ۲۲۵ قانون کاتسا[1] بوده است.

ج) تحریم‌های حقوق بشری

در بخش تحریم‌های حقوق بشری قانون تحریمی موسوم به قانون مگنیتسکی[2] و بخش ۲۲۸ قانون کاتسا وجود دارند.

تحریم‌های دیگری نیز علیه اشخاص حقیقی و حقوقی روسیه مرتبط با نقض تحریم‌های آمریکا علیه کشورهای ثالث وجود دارد که در این یادداشت نمی‌گنجد.

به‌طورکلی، در تحریم‌های آمریکا علیه روسیه، مهمترین تحریم‌های حوزه انرژی عبارتند از دستور اجرایی ۱۳۶۸۵، قانون کاتسا و ضمیمه مجوز دفاع ملی سال مالی ۲۰۲۱.

۱-۲-۲. چشم‌انداز تحریم‌های روسیه در دولت بایدن

برخلاف دولت ترامپ که تحریم‌های خطوط لوله نورداستریم-۲ و ترکیش استریم را در راستای کسب سهم بازار گازی اروپا برای ال‌ان‌جی آمریکا می‌دانست، اما بایدن انگیزه‌های متفاوت‌تری از کسب سهم انرژی در بازارهای نفت و گاز برای تحریم روسیه خواهد داشت. پیگیری ادعای دخالت‌های روسیه در سیاست داخلی آمریکا که احتمالاً

1. Countering America's Adversaries Through Sanctions Act, Section.
2. The Global Magnitsky Human Rights Accountability Act

مجدداً منجر به بررسی سابقه دخالت‌های احتمالی روسیه در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۶ نیز خواهد شد، بحث یکپارچگی اوکراین، فعالیت‌های مخرب سایبری و حقوق بشر و مواردی نظیر پرونده اسکریپال[۱] و پیشبرد پیش‌نویس قانون تحریمی داسکا[۲] بیشتر مدنظر دولت بایدن خواهد بود. (Timofeev,2020)

به‌طور کلی به‌نظر می‌رسد که موارد تحریمی مجوز دفاع ملی سال مالی ۲۰۲۱ برای دولت بایدن زمینه‌ساز اقدامات اولیه این کشور در اعمال تحریم علیه بخش نفت و گاز روسیه خواهد بود و اجرای دقیق‌تر تحریم‌های مرتبط با حوزه انرژی روسیه در قانون تحریمی کاتسا و توسعه آن نیز از دیگر اولویت‌های احتمالی دولت بایدن باشد.

۳-۲-۱. اثرات تحریم‌های آمریکا علیه بخش انرژی روسیه

به‌رغم تحریم‌های مبتنی بر دستور اجرایی رئیس‌جمهور ایالات متحده در تحولات پس از الحاق کریمه اوکراین به روسیه و روند کاهشی قیمت نفت از ژوئن ۲۰۱۴ به بعد، متوسط تولید نفت و کاندنسیت‌های روسیه در سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ به ترتیب با ۱/۴ و ۲/۲ درصد افزایش سالیانه به ۱۰/۷۲۵ و ۱۰/۹۶۵ میلیون بشکه در روز رسیده که اوج تولید این کشور در نوامبر سال ۲۰۱۶ و پیش از همراهی با طرح کاهش اوپک، تولید روسیه به ۱۱/۲۹۰ میلیون بشکه در روز رسید. عمده این روند افزایشی تولید مربوط به تولید میادین کوچک و جدید (گرین فیلدز[۳]) بود که عملیات توسعه آن از سال ۲۰۰۸ به بعد توسط شرکت‌های کوچک روسی با همکاری شرکت‌های غربی شروع شده و

---

۱. پرونده مسمومیت شیمیایی سرگی اسکریپال Skripal جاسوس سابق روس و دخترش یولیا با سم نووی چوک در شهر سالزبری بریتانیا.

2. Defending American Security from Kremlin Aggression

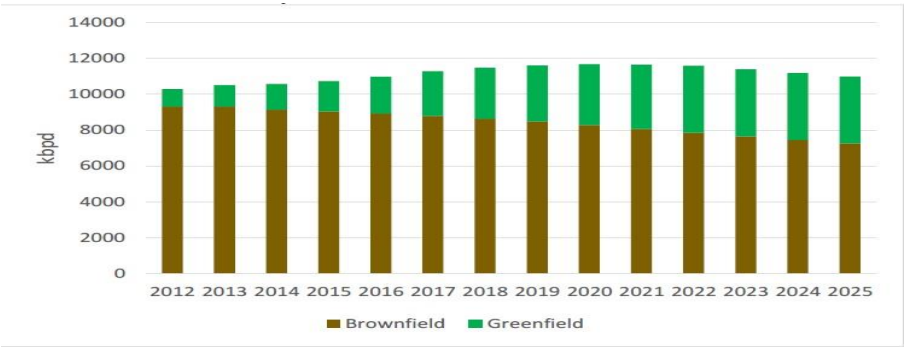
3. Greenfield

توانسته بود روند کاهش تولید میادین قدیمی و بزرگ (برون فیلدز[1]) روسیه را جبران نماید که بعضاً دارای نرخ کاهش تولید سالیانه تا ۶ درصد است.

تولید آینده نفت روسیه تا ۲۰۲۵ به شدت از تحریم‌های جدید ایالات متحده متأثر می‌شود و می‌تواند تا ۲۰۲۵ بین ۱/۵ تا ۲ میلیون بشکه در روز از مجموع تولید برنامه‌ریزی شده نفت روسیه بکاهد. زیرا عمده تولید آینده روسیه بر سه منطقه اصلی **الف)** سیبری شرقی با ذخیره احتمالی ۱۶۰ و ذخیره اثبات شده ۱۶ میلیارد بشکه و برنامه‌ریزی تولید ۲/۵ میلیون بشکه در روز تا اواسط دهه ۲۰۲۰، **ب)** منطقه قطبی به‌ویژه دریای کارا جنوبی با ذخیره احتمالی ۵۰ میلیارد بشکه و **ج)** منابع نامتعارف نظیر سازند باژنف با ذخیره احتمالی ۷۵ میلیارد بشکه و برنامه‌ریزی تولید تا ۱/۵ میلیون بشکه در روز است (Henderson2017: 2,15,18) که توسعه آن ۲ ویژگی اصلی دارد که ۱. نیازمند سرمایه و فناوری غربی است و ۲. محور جبران کاهش تولید میدان فعلی و افزایش تولید آتی نفت روسیه بوده و در صورتی این میادین گرین‌فیلد جدید به‌خاطر تحریم‌های جدید ایالات متحده توسعه نیابند، تولید کلی نفت روسیه تا ۲۰۲۵ بین ۱/۵ تا ۲ میلیون بشکه در روز کاهش خواهد یافت. تحریم‌های جدید کنگره ایالات متحده بر منع همکاری فنی و مالی شرکت‌های غربی با بخش انرژی روسیه بر محور تحقق همین هدف یعنی عدم توسعه میادین جدید و دچارشدن روسیه به کاهش تولید میادین قدیمی بنیان گذاشته شده است. (Harrell,2017:13) این امر در کنار رشد تقاضای داخلی، **ظرفیت صادرات روسیه را تهدید** می‌کند. در نمودار یک سهم میادین تولید قدیمی و جدید در چشم‌انداز تولید نفت روسیه تا سال ۲۰۲۵ ارائه شده است.

1. Brownfield

نمودار ۱. سهم میادین تولید قدیمی و جدید در چشم‌انداز تولید نفت روسیه تا ۲۰۲۵

Source: Harell

۴-۲-۱. اثرات بر طرح‌های صادرات انرژی روسیه

مهمترین برنامه‌های صادرات انرژی روسیه که در معرض آسیب‌های تحریم‌های جدید قرار می‌گیرد، ۲ خط لوله افزایش صادرات گاز به اروپا برای کسب سهم بیشتر از افزایش تقاضای وارداتی این منطقه بخاطر کاهش تولید داخلی در هلند، بریتانیا و نروژ است. این ۲ خط لوله روسی که افتتاح آن می‌تواند کل افزایش تقاضای واردات گازی اروپا را به خود اختصاص دهد، عبارتند از: الف) خط لوله نورد استریم ۲ برای افزایش ۵۵ میلیارد مترمکعب صادرات گازی به آلمان در امتداد خط ۱ همین پروژه که فقط ۱۵۰ کیلومتر از ۱۲۳۰ کیلومتر کل خط لوله باقی‌مانده و از ۲۱ دسامبر ۲۰۱۹ با تهدید تحریمی آمریکا، شرکت سوئیسی لوله‌گذار این خط (السیز)[1] کنار کشید و تاکنون متوقف مانده است و ب) خط لوله ترک استریم برای صادرات۶۳ میلیارد متر مکعب گاز به اروپا که ۱۵/۷۵میلیارد مترمکعب به ترکیه و مابقی به یونان و ایتالیا از مسیر دریای سیاه و

1. Allseas

خاک ترکیه منتقل می‌کند. (Zaslavskiy,2017:23) این خط در ۸ ژانویه ۲۰۲۰ به بهره‌برداری رسید.

۳-۱. اظهار نظر کارشناسی: اثرات تحریم علیه روسیه بر بازار جهانی انرژی

فرصت‌ها و تهدیدهای تحریم‌ها علیه روسیه برای انرژی ایران

الف) فرصت‌ها

- تحریم‌های جدید علیه روسیه با اثر احتمالی کاهش تولید روسیه در میان مدت، فضا را برای سهم بازار کشورهای اوپک و حتی نفت شیل (البته در صورت بهبود قیمت) مناسب‌تر می‌کند. این موضوع می‌تواند در اتخاذ سیاست همگرایی بیشتر روسیه با اوپکی‌ها در قالب اوپک‌پلاس برای پرهیز از جنگ عرضه حالت تقویت‌کننده داشته باشد.
- حذف برنامه ۵۵ میلیارد مترمکعب صادرات جدید گاز روسیه به اروپا در قالب خطوط لوله نورد استریم ۲ و ترک استریم در پرتو تحریم‌های جدید، فرصت بازار گاز اروپا را برای عرضه‌کنندگان احتمالی گاز نظیر ایران به‌ویژه در دوره بایدن که این کشور احتمالاً برخلاف ترامپ تمرکز کمتری برای عرضه ال‌ان جی آمریکا به اروپا خواهد داشت، بیشتر زنده نگه می‌دارد.

ب) تهدیدها

- جلوگیری روسیه از دسترسی بیشتر به بازار گازی اروپا از طریق تحریم‌های جدید، منجر به گرایش بیشتر این کشور به بازار گاز چین از طریق خط لوله و هند و پاکستان (ال‌ان‌جی) خواهد شد که دو مورد اخیر از مقاصد صادراتی میان و بلندمدت صادرات گازی ایران است. پروژه صادرات ۸۰ میلیارد مترمکعب روسیه به چین از طریق خط لوله سیبری پاور[1]، تهدید جدی کشورهایی است که برنامه صادرات گاز به چین از طریق ال

1. Power Siberia

ان جی دارند. روسیه توجه جدی به صادرات ال‌ان‌جی به هند نیز دارد که ممکن است در آینده تقویت نیز شود.

- گرایش روسیه به جذب سرمایه و مشارکت فنی شرکت‌های چینی در چارچوب قراردادهای مشارکتی در میادین سیبری شرقی برای جبران تحریم سرمایه و فناوری غربی/ آمریکایی برای حفظ تولید (فارغ از بحث توانایی فنی چینی‌ها) منجر به افزایش سهم صادرات نفت روسیه در بازار چین می‌شود که یکی از بازارهای سنتی ایران و هدف افزایش صادرات نفت این کشور است. لازم به ذکر است که از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۵ روند افزایش صادرات نفت روسیه به چین، از ۲۵۰ هزار بشکه به ۱/۲ میلیون بشکه در روز رسیده است.

۲. چشم‌انداز اجرای پروژه یک کمربند و یک جاده در دوران کرونا

۲-۱. مقدمه و طرح موضوع

از سال ۲۰۱۳ مأموریت اصلی دیپلماسی چین ترویج و پیشبرد طرح ابتکاری کمربند و جاده بوده که در اصل با عنوان یک کمربند یک جاده تنظیم شده است. رئیس‌جمهور شی‌جین پینگ در سال ۲۰۱۳ طرح «یک کمربند، یک جاده» را اعلام کرد و برنامه اقدام برای طرح ابتکاری کمربند و جاده توسط کمیسیون توسعه ملی و اصلاحات در ۲۸ مارس سال ۲۰۱۵ منتشر شد. بدین ترتیب چین به‌طور بالقوه مهم‌ترین برنامه بین‌المللی قرن بیست و یکم را انجام داد. اما این طرح با شیوع و همه‌گیری ویروس کرونا در سطح جهان تحت تأثیر قرار گرفت که به اجمال در این یادداشت مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۲-۲. ارزیابی و تحلیل

طرح ابتکاری کمربند و جاده چین بیش از ۱۰۰ اقتصاد و۶ کریدور اقتصادی را پوشش

می‌دهدکه بخش بزرگی از منابع انرژی و منابع غنی جهان را شامل می‌شود. بیماری کوید ۱۹ تأثیر زیادی بر اقتصاد جهان و اجرای این طرح داشته است. شش کریدور اقتصادی عبارتند از:

۱. مسیر زمینی اوراسیای جدید: شامل راه آهن به اروپا از طریق قزاقستان، روسیه، بلاروس و لهستان است.

۲. کریدور اقتصادی چین، مغولستان، روسیه شامل پیوندهای ریلی و جاده‌ای.

۳. کریدور اقتصادی چین، آسیای میانه،آسیای غربی: اتصال به قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ازبکستان، ترکمنستان، ایران و ترکیه.

۴. کریدور اقتصادی شبه‌جزیره هند و چین: ویتنام، تایلند، جمهوری دموکراتیک خلق لائوس، کامبوج، میانمار و مالزی.

۵. کریدور اقتصادی چین، پاکستان: استان سین کیانگ (ازطریق شهرک شگر) به بندرگوادر پاکستان.

۶. کریدور اقتصادی چین، بنگلادش، هند و میانمار.

طرح ابتکاری کمربند و جاده چین،زیرساخت‌ها را در مسیرهای زمینی و دریایی توسعه خواهد داد.ازجمله زیرساخت‌های اساسی مانند راه‌آهن، فرودگاه‌ها، بنادر، جاده‌ها، شبکه‌های مخابراتی و برق. اما این طرح تاحدزیادی به‌دلیل همه‌گیری بیماری کوید ۱۹ متوقف شده است. اختلالات در زنجیره‌های عرضه در سراسر جهان، کاهش و محدودیت سفر به خارج از کشور کارگران، به‌ویژه کارگران چینی را که معمولاً در پروژه‌های کمربند و جاده استخدام می‌شوند، برخی از دلایل اصلی تعلیق و کندی این پروژه است. به‌دلیل محدودیت‌های ناشی از همه‌گیری کوید ۱۹، کارگران چینی قادر به دسترسی به سایت‌های ساخت و ساز در کشورهای طرح کمربند و جاده نبودند. لذا پروژه‌هایی که عمدتاً متکی به چین هستند،

به‌دلیل اختلالات ایجاد شده در زنجیره‌های تأمین تولید در چین با مشکل روبرو شده‌اند. در نتیجه شرکت‌های چینی به‌دنبال ایجاد ظرفیت در کشورهای همسایه برای جلوگیری از خطر اخلال در زنجیره تأمین هستند. بسیاری از پروژه‌های کمربند و جاده در کشورهای در حال توسعه هستند که کنترل ویروس کرونا ممکن است دشوارتر از کشورهای پیشرفته باشد. از سرگیری کار در این کشورها به سرعت کنترل انتشار ویروس کرونا و در دسترس بودن منابع پزشکی و بهداشتی بستگی دارد.

بخش‌های درگیر در پروژه‌های کمربند و جاده، ازجمله کارفرمایان، پیمانکاران و سرمایه‌گذاران، به‌طور فعال درحال کنترل بیماری همه‌گیر کوید ۱۹هستند. اوضاع بیماری در کشورهای مختلف که زنجیره‌های اصلی عرضه، نیروی کار و سایت‌های پروژه در آن واقع شده است، در حال پیشرفت و نگران‌کننده است. تأثیر طولانی مدت همه‌گیری کوید ۱۹ بر پروژه‌های کمربند و جاده دلیل واقعی نگرانی است. پروژه‌های مختلف به دلیل مشکلات اقتصادی در مواجهه با نوسانات تأمین مالی، از دستور کار خارج می‌شوند. زیرا بانک‌ها تصمیم می‌گیرند فرآیند تأمین مالی پروژه‌ها را ادامه ندهند. چرا که سوددهی طولانی مدت آنها به خطر افتاده است. بنابراین احتمال دارد که پروژه‌های درحال اجرا براساس زمانبندی فعلی به موقع تکمیل نشوند، لذا باید دوباره برنامه‌ریزی شوند. علاوه‌بر این، طرفین (چین و کشور میزبان)، برای مقابله با تأثیر همه‌گیری کوید ۱۹ و محدودیت‌های مربوط به دولت نیز ممکن است به دنبال فسخ قرار داد به‌عنوان یک راه‌حل تجاری باشند. در واقع برخی از کشورهای میزبان و یا کشور چین ممکن است به‌دلیل رکود اقتصادی، لغو قراردادهای مرتبط با طرح یک کمربند و یک جاده را مدنظر قرار دهند. براساس ادعای کشور چین، اهداف یک کمربند یک جاده با اهداف توسعه کشورهای میزبان احتمالی در یک راستا است، اما برخی از پروژه‌های زیرساختی اجرا شده توجه چندانی به

نیازهای بلندمدت کشور میزبان ندارند. بنابراین به‌نظر می‌رسد در نتیجه فشارهای اقتصادی ایجاد شده در نتیجه همه‌گیری ویروس کرونا، بانک‌های چینی تمایلی به ارائه وام بیشتر به کشورهای میزبان این طرح نداشته باشند. ضمن اینکه کشورهای میزبان نیز تمایلی به رشد کسری بودجه و افزایش بار بدهی نخواهند داشت. قابل ذکر است، منبع اصلی تأمین اعتبار برای پروژه‌های کمربند و جاده، بانک‌های توسعه چین، صندوق راه ابریشم، بانک توسعه جدید و بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت‌های آسیا هستند.

تأثیر میان‌مدت انتشار ویروس کرونا بر طرح یک کمربند یک جاده بستگی زیادی به توانایی چین در ایجاد انعطاف‌پذیری در این طرح خواهد داشت. یک سرمایه‌گذاری زیربنایی وقتی نتیجه می‌دهد که بهره‌وری اقتصاد کشورهای میزبان را افزایش دهد. در واقع یک سرمایه‌گذاری موفقیت‌آمیز در زیرساخت‌ها، بهره‌وری کافی در اقتصاد ایجاد می‌کند، به طوری که می‌توان بخشی از این سود را برای پرداخت بدهی اختصاص داد. در مواردی که این اتفاق نیفتد، سرمایه‌گذاری در بنادر، جاده‌ها، راه‌آهن، انرژی، آب و سایر پروژه‌های زیربنایی منجر به «دام بدهی» می‌شود.

چین در تلاش است تا از طریق جاده ابریشم سلامت و جاده ابریشم دیجیتال، اختلال اقتصادی ناشی از شیوع ویروس کرونا را محدود کند. اما از این طریق تجربه و دانش خود را نیز در زمینه مبارزه باکوید ۱۹ منتقل می‌کند. جاده ابریشم سلامت برای اولین بار در سال ۲۰۱۷ راه‌اندازی شد. ساخت جاده ابریشم دیجیتال، که هدف آن توسعه زیرساخت‌های دیجیتال در خارج ازکشور چین است، از زمان آغاز به کار آن در سال ۲۰۱۵ نیز سریع‌تر شده است. بنابراین بخش تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات شاهد افزایش سرمایه‌گذاری خواهد بود، زیرا چین قول داده است که سرمایه‌گذاری در شبکه‌های نسل پنجم را در چین و کشورهای طرح کمربند و جاده افزایش دهد.

ابتکارات تجارت الکترونیکی نیز برای کمک به تسریع رشد اقتصادی در چین در اولویت قراردارد. در همین حال چین به ترکیب بهداشت و تخصص دیجیتال، ممکن است فرصت‌های بیشتری برای صادرات فناوری پیشرفته مرتبط با بهداشت عمومی پیدا کند. به‌عنوان مثال، فناوری‌هایی که از هوش مصنوعی و سایر نوآوری‌ها برای شناسایی و نظارت بر ناقلین ویروس استفاده می‌کنند، به‌ویژه درکشورهایی مانند هند و تایلند، در حال حاضر از فناوری چینی برای توسعه شهرهای هوشمند استفاده می‌کنند.

همه‌گیری ویروس کوید ۱۹چالش‌ها و فرصت‌هایی را برای طرح ابتکاری کمربند و جاده چین فراهم می‌کند. در حقیقت وقتی کشورها محدودیت‌های سفر و کنترل مرزها را اعمال می‌کنند، طرح کمربند و جاده طبق برنامه پیش‌بینی شده ادامه نخواهد یافت. در همین راستا نظرسنجی منتشر شده توسط وزارت امور خارجه چین در ماه ژوئن نشان داد که ۲۰ درصد از پروژه‌های طرح کمربند و جاده به طور جدی تحت تأثیر همه‌گیری کوید ۱۹قرار گرفته‌اند. احتمالاً بسیاری از پروژه‌های در حال اجرا نیز با تأخیر به اتمام می‌رسند. ازجمله راه‌آهن سریع السیر بانکوک - ناخون راتشیمای تایلند، به تعویق افتاده است. همچنین برخی از پروژه‌های برنامه‌ریزی شده، هم در چین و هم در کشورهای میزبان مورد ارزیابی مجدد قرار خواهند گرفت. البته به‌نظر می‌رسد طرح کمربند و جاده، با انعطاف بیشتر و اصلاح زمانبندی اجرای پروژها در مقابل شوک ناشی از همه‌گیری کوید ۱۹، آسیب‌پذیری کمتری داشته باشد.

با توجه به محدودیت‌های تأمین مالی و مسائل داخلی چین برای صرف هزینه‌های بیماری کوید ۱۹، فعالیت پرداخت وام‌های طرح کمربند و جاده متوقف شده است اما سرمایه‌گذاری‌های تجاری هدفمندتر می‌شوند. قراردادهای امضا شده در کشورهای میزبان طرح کمربند و جاده در شش ماه اول سال ۲۰۲۰ در حدود پنج درصد کاهش

یافته، اما در مدت مشابه در سال ۲۰۱۹ بیش از ۳۳ درصد رشد داشته است. با این وجود، اطلاعات وزارت بازرگانی چین نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری مستقیم غیرمالی چین در کشورهای طرح کمربند و جاده در نیمه اول سال ۲۰۲۰ افزایش یافته، اما پیش‌بینی می‌شود به‌دلیل محدودیت‌های اقتصادی در چین و در سطح جهان، در نیمه دوم سال ۲۰۲۰ کاهش یابد. همچنین در واکنش به رکود اقتصادی جهان ناشی از این بیماری، چین موافقت کرده است که طرح تعلیق بدهی را اجرا کند. در ماه ژوئن، چین از لغو وام‌های بدون بهره به کشورهای آفریقایی به مبلغ ۳/۴ میلیارد دلار خبرداد. به هر حال با همه تمهیدات چین، طرح ابتکاری کمربند و جاده نیز مانند سایر نهادها تحت تأثیر ویروس کرونا قرار خواهد گرفت. با وجود این سازگاری با این شرایط نیز امکان‌پذیر است. همه‌گیری این ویروس عرضه و تقاضا را در اقتصاد جهانی تحت تأثیر قرار خواهد داد. این طرح بیشتر روی زیرساخت‌های فیزیکی متمرکز است، اما شوک این ویروس انگیزه قابل توجهی برای افزایش ارتباط دیجیتال و مجازی در مقابل روابط فیزیکی ایجاد کرده است. نیاز به زیرساخت‌های فیزیکی در هر کجا کاهش یابد ارتباط دیجیتال می‌تواند جایگزین آن شود. واقعیت مجازی، هوش مصنوعی و رباتیک، همه زمینه را برای کاهش ارتباط فیزیکی و فرد به فرد فراهم می‌کنند. در کوتاه‌مدت، دولت چین بایک دوراهی بین هزینه‌های عمومی برای بهبود اقتصاد داخلی و یارانه‌های تأمین مالی به پروژه‌های طرح کمربند و جاده با توجه به بحران کنونی مواجه است. که به‌نظر کارشناسان در حال حاضر، پکن بر مورد اول یعنی بهبود اقتصاد داخلی خود متمرکز است. در مجموع براساس نظر کارشناسان، طرح کمربند و جاده کنار گذاشته نخواهد شد. پروژه‌ها به احتمال زیاد در میان‌مدت و بلندمدت آغاز می‌شوند اما ماهیت و دامنه پروژه‌ها پس از ویروس کرونا متفاوت خواهدبود. به‌طور پیشفرض، بدهی‌ها و تأخیرهای پروژه‌ها، مشکلات اضافی را ایجاد

می‌کند که اقتصاد چین باید پاسخگو باشد، اما فرصت‌های ارائه شده توسط تغییر رویکرد چین به طرح کمربند و جاده مهم‌تر از هزینه‌های ناشی از کوید ۱۹ است. ظرفیت چین برای پاسخگویی و سازگاری با شرایط تغییر یافته مهم‌ترین تأثیر را برای طرح کمربند و جاده بعد از سال ۲۰۲۰ به همراه خواهد داشت.

۳-۲. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

ماهیت و محتوای قراردادهایی که طرح کمربند و جاده را تشکیل می‌دهند، مبهم و محرمانه است. با این حال، ویروس کرونا بسیاری از این توافق‌نامه‌ها را در معرض تهدید قرار داده است. بانک‌های چینی (و بنگاه‌های اقتصادی غیربانکی) وام‌دهندگان اصلی پروژه‌های طرح یک کمربند و یک جاده هستند. از یک‌سو توانایی کشورهای میزبان در پذیرش بدهی یا پرداخت وام به‌واسطه بحران ویروس کرونا به خطر افتاده و از سوی دیگر تمایل چین نیز به پذیرفتن بار بدهی ایجاد شده در جهان، پس از بحران مورد تردید است. بنابراین ویروس کرونا زنجیره ارزش را مختل کرده است و برای کاهش ریسک، زنجیره‌های ارزش کوتاه‌تر یا درون منطقه‌ای یا داخلی ترجیح داده می‌شوند. علاوه‌بر این، کشورهای میزبان، ازجمله کشورهای اتحادیه اروپا، به احتمال زیاد از خود در برابر چین محافظت خواهند کرد اما ایجاد زنجیره‌های تأمین مناسب بدون حضور چین ممکن است دشوار و پرهزینه باشد.

همه‌گیری کوید ۱۹، شکافی را در زیرساخت‌های بهداشت وتکنولوژی ارتباطات و اطلاعات در اقتصادهای میزبان این طرح ایجاد کرده است، که چین مشتاق است این شکاف را از طریق جاده ابریشم سلامت و جاده ابریشم دیجیتال پر کند. جاده ابریشم سلامت که برای اولین بار در سال ۲۰۱۷ راه‌اندازی شد، اکنون به عنوان «دیپلماسی ماسک» چین، با

ارائه کمک پزشکی به کشورهای شرکت‌کننده در طرح کمربند و جاده هم از طریق کمک‌های مالی و مشاوره‌ای و هم از طریق صادرات تجاری انجام می‌شود. با توجه به اینکه بسیاری از کشورهای میزبان طرح یک کمربند یک جاده در برابرانتشار ویروس کرونا از امکانات بهداشتی کافی برخوردار نیستند، دیپلماسی بهداشتی چین در تهیه تجهیزات پزشکی ممکن است این کشورها را به چین نزدیک‌تر کند. بنابراین طرح یک کمربند یک جاده نیز همانند سایر نهادها پس از ویروس کرونا نیاز به ارزیابی ریشه‌ای خواهد داشت. در مجموع، طرح کمربند و جاده کنار گذاشته نخواهد شد. پروژه‌ها به احتمال زیاد در میان‌مدت و بلندمدت آغاز می‌شوند. اما ماهیت و دامنه پروژه‌ها پس از ویروس کرونا متفاوت خواهد بود. به‌طور پیشفرض، بدهی‌ها و تأخیرهای پروژه‌ها، مشکلات اضافی را ایجاد می‌کند که اقتصاد چین باید پاسخگو باشد، اما فرصت‌های ارائه شده توسط تغییر رویکرد چین به طرح کمربند و جاده مهم‌تر از هزینه‌های ناشی از کوید ۱۹ است. ظرفیت چین برای پاسخگویی و سازگاری با شرایط تغییر یافته مهم‌ترین تأثیر را برای طرح کمربند و جاده بعد از سال ۲۰۲۰ به همراه خواهد داشت.

۳. بررسی رویکرد عراق در توافق اخیر اوپک پلاس

۳-۱. مقدمه و طرح موضوع

عراق به عنوان دومین تولیدکننده نفت اوپک جایگاه ویژه‌ای در تصمیمات این سازمان دارد اما به دلیل مشکلات اقتصادی و فنی در عملکرد مطابق با تصمیمات اوپک دچار مشکل است. از یک طرف به‌دلیل تأثیر مثبت تصمیمات اوپک و اوپک پلاس در تقویت قیمت نفت و وابستگی شدید این کشور به درآمدهای نفتی خواهان همکاری با سایر تولیدکنندگان در چارچوب اوپک است و از طرف دیگر کاهش سطح تولید باعث کاهش سطح درآمدهای صادراتی و کسری بودجه و همینطور اخلال در برنامه‌های توسعه‌ای

صنعت نفت این کشور می‌شود. در این یادداشت سعی شده رویکرد عراق در توافق اخیر اوپک پلاس مورد بررسی قرار گیرد.

۲-۳. تحلیل و ارزیابی

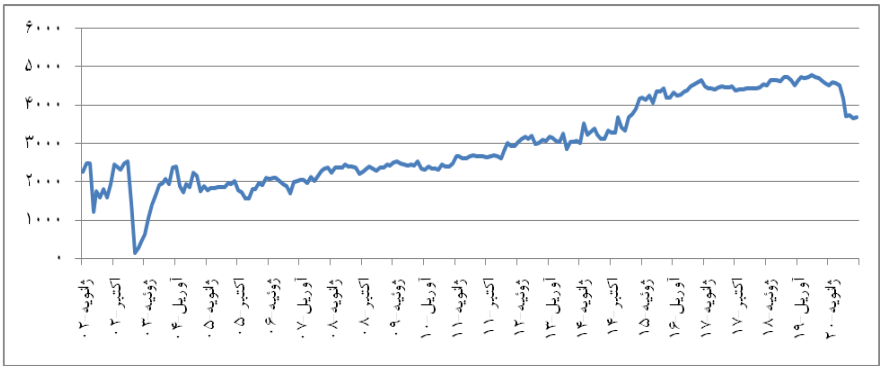
در ابتدای سال ۲۰۲۰ قیمت‌های نفت تحت تأثیر کاهش شدید تقاضا به دلیل شیوع ویروس کرونا و عدم توافق اوپک پلاس در مارس ۲۰۲۰ در مورد سقف تولید و متعاقب آن جنگ قیمتی عربستان سعودی و روسیه، کاهشی شدیدی داشت. ازاین‌رو تولیدکنندگان عضو اوپک پلاس در ۱۰ آوریل ۲۰۲۰ تصمیم گرفتند برای جلوگیری از کاهش بیشتر قیمت و تقویت آن و کاهش مازاد عرضه که منجر به افزایش بی‌سابقه در سطح ذخیره‌سازی‌ها شده بود، سطح تولید خود را کاهش دهند. اجرای این توافق در سه فاز بود. در فاز اول؛ از ابتدای می ۲۰۲۰ به مدت دو ماه تولید خود را به مقدار ۹/۷ میلیون بشکه در روز کاهش دهند. (در ششم ژوئن ۲۰۲۰ تولیدکنندگان نفت عضو اوپک پلاس توافق کردند که فاز اول توافق کاهش تولید به مدت یک ماه دیگر یعنی تا پایان ماه ژوئیه ۲۰۲۰ تمدید شود) و در فاز دوم؛ از اول ژوئیه ۲۰۲۰ تا پایان سال ۲۰۲۰ تولید خود را به مقدار ۷/۷ میلیون بشکه در روز و سپس در فاز سوم؛ برای یک دوره ۱۶ ماهه یعنی از اول ژانویه ۲۰۲۱ تا ۳۰ آوریل ۲۰۲۲ تولید خود را به مقدار ۵/۸ میلیون بشکه در روز کاهش دهند. عراق به عنوان دومین تولیدکننده اوپک نقش مهمی در این توافق داشت اما عملکرد در چارچوب اوپک این کشور را با چالش مواجه ساخته است چرا که از یک طرف این کشور به دنبال توسعه بخش نفت خود و افزایش سطح تولید است و از طرف دیگر مجبور به کاهش و محدودیت در سطح تولید در چارچوب تعهدات خود در تصمیمات اوپک است.

۳-۳. سطح تولید عراق و پایبندی به توافق

در طی چندین سال گذشته عراق تلاش نموده تا ظرفیت تولید خود را افزایش دهد. اولین تلاش‌ها از سال ۲۰۰۹ و برگزاری اولین مناقصه شروع شد و در طی چهار دور مناقصه، اکثر میادین مهم این کشور برای توسعه به شرکت‌های خارجی واگذار شد. در ابتدا برنامه‌ریزی شده بود که تا سال ۲۰۱۷ تولید این کشور به ۱۲/۵ میلیون بشکه در روز برسد. در حال حاضر اگرچه اهداف توسعه نفت عراق محقق نشده و بالاترین سطح تولید این کشور مربوط به آگوست ۲۰۱۹ و ۴/۷۸۶ میلیون بشکه در روز است اما تولید این کشور نسبت به سال ۲۰۱۰ حدود دو برابر شده است و اخیراً وزیر نفت عراق اعلام کرده این کشور قصد دارد ظرفیت تولید نفت خود را تا سال ۲۰۲۵ از ۵ میلیون بشکه در روز فعلی به ۷ میلیون بشکه در روز برساند (نمودار۲).

نمودار ۲. تولید ماهیانه نفت عراق از ژانویه ۲۰۰۲ تا نوامبر ۲۰۲۰

(هزار بشکه در روز)

مأخذ: اوپک.

در کنار عواملی نظیر عدم توان مالی، عدم ثبات سیاسی و موانع قانونی، یکی از موانع عمده رشد تولید نفت عراق، تعهدات این کشور در چاچوب توافقات اوپک است. در طی چند سال گذشته سازمان اوپک برای جلوگیری از افت قیمت نفت و ایجاد موازنه در بازار، در طی چندین مرحله تولید خود را کاهش داده و عراق به‌عنوان یکی از تولیدکنندگان بزرگ در اوپک، بخشی از کاهش تولید را متقبل شده است اگرچه در موارد بسیاری بیش از سقف سهمیه تعیین شده تولید داشته است. در جدول یک عملکرد عراق در میزان پایبندی به توافق اخیر اوپک ارائه شده است.

در فاز اول توافق کنونی، عراق به‌طور متوسط روزانه ۲۹۵ هزار بشکه در روز تخلف داشت، این مسئله باعث شد که از جانب سایر تولیدکنندگان عضو اوپک پلاس تحت فشار قرارگیرد تا جایی‌که این کشور پذیرفت که در فاز دوم توافق تخلفات انجام گرفته در طی فاز اول را جبران خواهد کرد و در طی ماه‌های آگوست و سپتامبر ۲۰۲۰ نیز به‌طور متوسط ۱۳۷ هزار بشکه در روز کمتر از سطح تولید تعیین شده در توافق ماه آوریل تولید داشت اما در ماه اکتبر این کشور ۳۱ هزار بشکه در روز بیش از سهمیه تعیین شده تولید داشت.

جدول عملکرد عراق در توافق اخیر اوپک

ماه/سال ۲۰۲۰	سطح تولید توافق شده در آوریل ۲۰۲۰	تولید	حجم تخلف از میزان توافق
می	۳۵۸۱	۴۱۶۰	۵۷۹
ژوئن	۳۵۸۱	۳۷۱۵	۱۳۴
ژوئیه	۳۵۸۱	۳۷۵۲	۱۷۱
آگوست	۳۸۰۴	۳۶۴۸	-۱۵۶
سپتامبر	۳۸۰۴	۳۶۸۷	-۱۱۷
اکتبر	۳۸۰۴	۳۸۳۵	۳۱

مأخذ: اوپک و محاسبات نویسنده.

دلیل اصلی تخلف عراق مشکلات اقتصادی این کشور است. بخش عمده درآمدهای این کشور مربوط به صادرات نفت است (۹۲ درصد از کل درآمدهای دولت را شامل می‌شود) و کاهش قیمت‌های نفت از ماه آوریل ۲۰۲۰ و کاهش حجم صادرات از ماه می ۲۰۲۰، باعث کاهش درآمدهای صادراتی این کشور شده است و عدم تحقق این درآمدها مشکلات اقتصادی عدیده‌ای را برای این کشور به ارمغان آورده است. در بودجه سال ۲۰۱۹ درآمدها ۹۰/۳۶ میلیارد دلار و مخارج ۹۳/۸۵ میلیارد دلار بوده و کسری بودجه این کشور ۳/۴۹ میلیارد دلار بوده است و در سال ۲۰۲۰ وضعیت این کشور بسیار بدتر شده است. در بودجه سال ۲۰۲۰ در ابتدا قیمت نفت در نظر گرفته شده در بودجه ۵۴ دلار در بشکه بود که با اصلاح آن به ۳۵ دلار در بشکه کاهش داده شد با این حال برآورد شده که درآمدها ۴۳/۱۹ میلیارد دلار و مخارج ۶۳/۴۶ میلیارد دلار باشد. طی ماه‌های مارس تا اکتبر ۲۰۲۰ متوسط ماهانه درآمدهای صادراتی نفت ۲/۸۷ میلیارد دلار بوده در حالی‌که برای تأمین هزینه‌ها ۴ میلیارد دلار نیاز بود و با توجه به سطح صادرات و قیمت نفت برآورد می‌شود که در سال ۲۰۲۰ میزان کسری بودجه عراق ۲۰/۲۷ میلیارد دلار باشد (میس ۲۷ نوامبر ۲۰۲۰). این شرایط مشکلات اقتصادی زیادی را برای عراق به دنبال داشته است تا جایی‌که به عنوان یک راه‌حل کوتاه‌مدت اقدام به پیش فروش نفت کرده است. بر اساس اطلاعیه‌ای که سومو (سازمان بازاریابی نفت عراق) منتشر کرد این کشور ۲۴۰ میلیون بشکه از نفت سبک، متوسط و سنگین بصره (حدود ۱۳۱/۵ هزار بشکه در روز) را به خریداران در طی مدت پنج سال از اول ژانویه ۲۰۲۱ تا دسامبر ۲۰۲۵ عرضه می‌کند این پیش فروش یک طرح فوری برای مشکلات مالی عراق است اگرچه این قرارداد ریسک افزایش قیمت در آینده و ضرر دولت عراق را به همراه دارد اما برآورد می‌شود در شرایط کنونی ماهیانه ۱/۸ میلیارد دلار را برای این کشور به همراه داشته باشد که در این صورت نیز مشکل کسری بودجه عراق تأمین نخواهد شد.

اقدام دیگر دولت عراق برای کاهش درآمدهای صادراتی، چانه‌زنی در اوپک برای معافیت از کاهش تولید با توجه به شرایط خاص این کشور بوده است. علاوی، معاون نخست‌وزیر عراق در کنفرانسی مجازی که از سوی مؤسسه چتم‌هاوس[1] برگزار شده بود اظهار داشت؛ سیاست تصمیم واحد برای همه اعضای اوپک بدون توجه به شرایط اقتصادی کشورها درست نیست زیرا همه کشورها سپر مالی مانند صندوق‌های ثروت ملی ندارند. این اظهارات باعث شد که این تلقی شکل گیرد که عراق در جلسه ۱۸۰ اوپک و جلسه ۱۲ اوپک پلاس درخواست معافیت از کاهش تولید را مطرح کند اما بلافاصله بعد از آن وزیر نفت عراق اعلام کرد که عراق از اوپک درخواست معافیت از توافق کاهش تولید نفت را نخواهد داشت وی اعلام داشت که این توافق به افزایش قیمت نفت کمک می‌کند و عراق به دلیل ترس از کاهش دوباره قیمت نفت به دنبال معافیت از این توافق نیست.

۴-۳. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

در ابتدای سال ۲۰۲۰ قیمت‌های نفت تحت تأثیر کاهش شدید تقاضا به‌دلیل شیوع ویروس کرونا و عدم توافق اوپک پلاس در مارس ۲۰۲۰ در مورد سقف تولید و متعاقب آن جنگ قیمتی عربستان سعودی و روسیه، کاهشی شدیدی داشت. ازاین‌رو تولیدکنندگان عضو اوپک پلاس در ۱۰ آوریل ۲۰۲۰ تصمیم گرفتند برای جلوگیری از کاهش بیشتر قیمت و تقویت آن و کاهش مازاد عرضه که منجر به افزایش بی‌سابقه در سطح ذخیره‌سازی‌ها شده بود، سطح تولید خود را کاهش دهند. عراق به‌عنوان دومین تولیدکننده اوپک نقش مهمی در این توافق داشت اما عملکرد در چارچوب اوپک این کشور را با چالش مواجه ساخته است چرا که از یک طرف این کشور به دنبال توسعه

1. Chatham House International Affairs Think Tank

بخش نفت خود و افزایش سطح تولید است و از طرف دیگر مجبور به کاهش و محدودیت در سطح تولید در چارچوب تعهدات خود در تصمیمات اوپک است و از طرف دیگر نیاز شدیدی به درآمدهای نفتی دارد. در مواجه با این چالش‌ها این کشور از یک طرف تلاش نموده که میزان کاهش سطح تولید خود را نسبت به سایر اعضاء کمتر باشد که با مخالفت سایر تولیدکنندگان مواجه شده است و هنوز در این زمینه موفقیتی را کسب نکرده است و از طرف دیگر با عدم اجرای سطح تولید توافق شده بخشی از کاهش درآمد صادراتی را جبران کند که در این مورد نیز از طرف سایر تولیدکنندگان شدیداً تحت فشار قرار گرفته است.

منابع و مآخذ

1. James Henderson and Ekaterina Grushevenko(2017) Production Outlook to 2020. Oxford Energy Institute, Energy Insight: 3
2. Fishman Edward (2017) The Senate Just Passed a Monumental New Russia Sanctions. Atlantic Council.
3. SIPA (2017) Global Energy Dialog: Russian Oil and Gas. Colombia University-Center of Global Energy Policy.
4. Peter E. Harrell, Tom Keatinge, Sarah Lain, and Elizabeth Rosenberg (2017) The Future of Transatlantic Sanctions on Russia. Center for New American Security (CNAS)
5. Zaslavsky, ilya (2017) The Kremlin’s GasGames in Europe. Atlantic Council. Issue Brief No3.
6. Steven Pifer(2020) Managing US sanctions toward Russia. Available At:<https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2020/12/11/managing-us-sanctions-toward-russia/>
7. Timofeev Ivan (2020) U.S. Sanctions Under Biden: What to Expect. Available At:< https://www.themoscowtimes.com/2020/11/24/us-sanctions-under-biden-what-to-expect-a72136>

8. Opec,oil market report, OCT 2020
9. MEES, Weekly Energy, Economic& Geopolitical Outlook, Vol. 63. No. 48, 27.November.2020.
10. https://www.spglobal.com/platts/en/market-insights/latest-news/oil/112420-iraqs-offer-for-partially-pre-paid-5-year-oil-supply-garners-asian-interest-source
11. China's Belt and Road Initiative and the COVID-19 crisis. Journal of International Business Policy 2020.
12. https://www.beltandroad.news. Impact of Covid-19 on Belt & Road Initiative - Belt & Road. August 2020.
13. The impact of COVID-19 on Belt and Road Initiative infrastructure and construction projects, International arbitration report. Issue 14 June 2020.
14. COVID-19, Belt and Road Initiative and the Health Silk Road: Implications for Southeast Asia. October 2020.

شناسنامه گزارش	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	شماره مسلسل: ۱۷۴۲۳

عنوان گزارش:ماهنامه تحلیلی انرژی (۵) دوره یازدهم (چشم‌انداز وضعیت انرژی روسیه، چین و عراق در سال ۲۰۲۱)

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه انرژی)

تهیه‌وتدوین: زهرا جعفری

همکاران: گروه کارشناسی انرژی

اظهار نظرکننده: فریدون اسعدی

ناظران علمی:امیررضا شاهانی، هادی خرمی‌شاد، روح‌اله احمدی

واژه‌های کلیدی:

۱. عراق
۲. روسیه
۳. چین
۴. بایدن
۵. یک کمربند یک جاده
۶. توافق اوپک

تاریخ انتشار: ۱۳۹۹/۱۲/۱۳